

TER BESLISSING
Aan
de minister

nota

Actieve openbaarmaking FJR 2022

Directie Begrotingszaken

Persoonsgegevens

Datum

16 mei 2023

Notanummer

2023-0000119466

Bijlagen

1. Set actieve openbaarmaking

Aanleiding

- In het kader van de informatievoorziening aan het parlement wordt bij het Financieel Jaarverslag van het Rijk 2022 invulling gegeven aan de actieve openbaarmaking van de onderliggende advisering.
- In lijn met de uitgangspunten actieve openbaarmaking voor begrotingswetten en Miljoenennota is bijgevoegde set nota's samengesteld.

Beslispunten

- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van bijgevoegde eerdere nota's en de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Toelichting

- Als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet Open Overheid WOO per mei 2022 en de ambitie van het kabinet om de informatievoorziening aan het parlement te verbeteren zijn er maatregelen genomen om te komen tot een meer open bestuursstijl. Een van de maatregelen is dat conform de beleidslijn actieve openbaarmaking bij toezending van stukken aan de Kamers ook de onderliggende departementale nota's openbaar worden die gebruikt zijn bij de besluitvorming (TK 28362-56).

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Inventarislijst nota's Financieel Jaarverslag Rijk 2022

Datum	Naam Document	Toelichting
16-05-2023	Actieve openbaarmaking FJR 2022	
09-02-2023	Outline FJR 2022	
22-03-2023	Oplegnota concept FJR 2022	
29-03-2023	Update FJR 2022	
18-04-2023	Oplegnota aanbiedingsbrief FJR	

TER BESPREKING 16/2 14.00 – 14.45

Aan
de minister

Directie Begrotingszaken

Persoonsgegevens

nota

Outline FJR 2022

Datum

9 februari 2023

Notanummer

2023-0000025280

Bijlagen

geen

Aanleiding

Op woensdag 17 mei, Verantwoordingsdag, wordt het Financieel Jaarverslag Rijk 2022 (FJR) aan de Tweede Kamer aangeboden. Het FJR is een toelichting op de jaarverslagen van alle ministeries. In dit document legt het kabinet verantwoording af over het gevoerde budgettaire (of financiële) beleid in 2022. In de voorbereiding wordt eerst een outline van het FJR aan u voorgelegd. Op donderdag 16 februari spreken wij met u over de hoofdboodschap van het FJR.

Bespreekpunten:

- Graag bespreken we met u de outline van het FJR.

Toelichting

- Na de bespreking van 16 februari werken de auteurs de outline uit tot een eerste concept. Deze ontvangt u donderdag 23 maart voor de volgende bespreking met de auteurs op maandag 27 maart (16.30-17.00). De planning is om het FJR donderdag 6 april in de MR te behandelen.
- Hieronder treft u de hoofdboodschap per hoofdstuk en de planning aan, evenals de uitgebreide outline met een puntsgewijze toelichting.
- De hoofdboodschap richt zich nu met name op de reactie van het kabinet op de oorlog in Oekraïne, de hoge inflatie en de maatregelen om huishoudens te ondersteunen. Dit zijn mooie resultaten. Tegelijkertijd was 2022 ook het eerste jaar van het nieuwe kabinet. Het was echter niet mogelijk om alle voorgenomen ambities uit het coalitieakkoord voor dit jaar te realiseren.
- Het rechtmatigheidsbeeld van 2022 zal naar verwachting in vergelijking met 2021 beperkt verandering tonen.
- In het FJR besteden we ook aandacht aan onderwerpen uit uw strategische agenda zoals brede welvaart en de Taskforce verbetering financieel beheer.

Hoofdboodschap

Algemeen

- De auteurs stellen voor om een feitelijke en empathische toonzetting te voeren in het FJR. Het FJR blikt terug op het eerste jaar van het huidige kabinet. De gebeurtenissen in 2022 dienen als achtergrond voor het overheidshandelen.
- Aanvullend is het belangrijk om te zorgen voor consistentie in de boodschap van Verantwoordingsdag / FJR en die van de Voorjaarsnota. De Voorjaarsnota wordt voor het FJR verzonden.

H1 De ontwikkeling van de brede welvaart, de economie en de begroting in 2022

- Begin 2022 werden de laatste coronamaatregelen afgebouwd. Terwijl de maatschappij weer open ging, leefde de economie op en nam ook de brede welvaart op een aantal vlakken toe. In de loop van 2022 viel Rusland Oekraïne aan; een grote humanitaire ramp voor mensen in de regio, en ook met gevolgen voor onze welvaart via, onder andere, hoge inflatie. In het FJR worden de belangrijkste uitgaven met betrekking tot corona, Oekraïne en koopkracht besproken.
- De historisch hoge inflatie leidde tot de noodzaak voor een snelle en omvangrijke reactie vanuit de overheid. Het kabinet heeft maatregelen getroffen om de gevolgen voor huishoudens te verzachten. Zo is er ingegrepen om de energieprijzen te dempen en zijn er historisch grote koopkrachtpakketten ingesteld, met name gericht op kwetsbare huishoudens.
- Ondanks de omvangrijke maatregelen vallen de staatsschuld en begrotingstekort lager uit dan vorig jaar. De inflatie werkt gunstig door op de staatsschuldquote. De stijgende rente is echter een risico voor de overheidsfinanciën.

H2 Ontwikkeling van de uitgaven en inkomsten

- De maatregelen hebben tot resultaat geleid, want het kabinet heeft de koopkracht kunnen ondersteunen en onzekerheid weggenomen. Tegelijkertijd is er ook een keerzijde als er steeds meer een beroep wordt gedaan op de overheid om snelle maatregelen te nemen. Dit resulteerde in doorlopende besluitvorming, met risico's vanwege de snelheid en gevolgen voor de ordentelijkheid van het begrotingsproces.
- De omvangrijke maatregelen hebben gevolgen voor de begroting. De koopkrachtmaatregelen drukken negatief op de overheidsfinanciën.
- Tegelijkertijd was er in 2022 sprake van veel onderuitputting. Dit wordt deels veroorzaakt door het niet tot besteding komen van coronamiddelen. Daarnaast was het, onder andere door de krapte op de arbeidsmarkt, niet mogelijk om alle uitgaven vanuit het coalitieakkoord te realiseren.

H3 Financieel management

- Het overall beeld qua onvolkomenheden en onrechtmatigheden over 2022 zal vergeleken met 2021 naar verwachting beperkt verandering tonen, mogelijk zelfs een verslechtering laten zien.
- Het FJR zal dit beeld duiden door de geconstateerde bevindingen, daar waar mogelijk, in context te plaatsen van de gebeurtenissen in 2022. Zoals de verschillende steunmaatregelen die het afgelopen jaar onder tijdsdruk zijn genomen (onder meer corona, energie, Oekraïne, etc.) en de afhandeling van steunmaatregelen uit eerdere jaren (onder andere corona).
- De analyse in het kader van het focusonderwerp 'De terugkeer naar een regulier en voorspelbaar begrotingsproces' laat zien dat met de gebeurtenissen van afgelopen jaar het ingewikkeld is om een regulier begrotingsproces te voeren.
- Daarnaast wordt de voortgang en de resultaten van de Taskforce benoemd, met de kanttekening dat deze resultaten nog geen effect hebben op het beeld van het afgelopen jaar, maar met name naar de toekomst toe gericht zijn hetgeen in lijn is met hetgeen al eerder is uitgedragen.

Planning

De belangrijkste momenten zijn:

- Donderdag 16 februari (14.00-14.45) is tijd gereserveerd om de hoofdboodschap en outline te bespreken.
- Dinsdag 15 maart leveren alle departementen de departementale jaarverslagen, ontwerp-slotwetten, jaarrekeningen en auditrapporten aan.
- Op maandag 27 maart (16.30-17.00) is een bespreking met de auteurs over het eerste concept FJR.
- Behandeling in MR is voorzien op donderdag 6 april. Deadline voor het aanleveren bij AZ is donderdag 30 maart.
- Uiterlijk woensdag 19 april wordt het FJR toegezonden aan de Algemene Rekenkamer. U ontvangt daarom vrijdag 14 april de definitieve versie.
- Op maandag 8 mei wordt akkoord gegeven voor het drukken van het FJR.
- Verantwoordingsdag valt dit jaar op woensdag 17 mei.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

ma 27/3, 16.00 - 16.30 uur
(webex)

HEDEN
DEPARTEMENTAAL BREED
TER BESLISSING
Aan
de minister

V

opm. via

Persoonsgegevens

Directie Begrotingszaken

Persoonsgegevens

nota

Oplegnota concept FJR 2022

Datum
22 maart 2023

Notanummer
2023-000033328

Bijlagen
1. MR aanbiedingsformulier
2. Concept FJR 2022

Aanleiding

- Op 16 februari heeft u de outline voor het Financieel Jaarverslag Rijk (FJR) 2022 besproken. De outline is uitgewerkt in het concept FJR dat bij deze nota is gevoegd.
- Op maandag 27 maart is van 16:00 tot 16:30 tijd in uw agenda gereserveerd om het concept FJR met de auteurs te bespreken. Uw suggesties worden vervolgens verwerkt in de MR-versie.

Beslispunten/Vragen

- Heeft u suggesties bij het uitgewerkte FJR?
- Stemt u in met agendering van het Financieel Jaarverslag Rijk 2022 en de bijbehorende bijlagen voor de MR? Zo ja, wilt u het bijgevoegde MR-aanbiedingsformulier tekenen?

Kern

- Het voorliggende product is langs de lijnen van de outline die eerder met u is besproken uitgewerkt.
- Na de bespreking van maandag 27 maart ontvangt u woensdag 29 maart een versie van het FJR waarin uw opmerkingen zijn verwerkt. Hier kunt u nog schriftelijk op reageren. Uiterlijk donderdag 30 maart sturen we het FJR naar het ministerie van Algemene Zaken om te agenderen voor de MR van donderdag 6 april.
- Het FJR is *work in progress*. In de volgende versie zullen de nieuw beschikbare cijfers zijn verwerkt.
- De informatie in hoofdstuk 3 over rechtmatigheidspercentages, inclusief de duiding hiervan, is nog niet opgenomen. Dit volgt begin april na wegingsvergadering van de Algemene Rekenkamer (AR).
- In het FJR doen wij een aantal moties en toezeggingen gestand:
 - In paragraaf 1.1 brede welvaart gaan wij in op de toezegging over gender budgeting aan de Eerste Kamer tijdens de AFB vorig jaar.
 - Paragraaf 3.5.2 geeft invulling aan de toezegging over het inzichtelijk maken van financiële risico's uit lopende juridische procedures.

Toelichting

Algemeen

- De opgenomen cijfers zijn indicatief en kunnen nog veranderen wanneer nieuwe, geactualiseerde cijfers beschikbaar komen.
- Verschillende onderdelen worden nog toegevoegd, waaronder in het bijzonder de definitieve cijfers en de rechtmatigheidspercentages inclusief duiding.
- Voor 2022 komt de totale onderuitputting uit op 6,2 miljard euro. Dit is 3,4 miljard euro meer dan voorzien bij Najaarsnota. Dit heeft ook gevolgen voor het EMU-saldo 2022. Hierover bent u apart geïnformeerd.
- Enkele bijlagen worden later toegevoegd, waaronder: 4) uitgaven en niet-belastingontvangsten, 5) EMU-saldo en EMU-schuld 6) fiscale regelingen en 12) coronagerelateerde uitgavenmaatregelen. Ook wordt gewerkt aan het voorwoord en de visuele samenvatting.
- De opmaak in dit concept FJR, specifiek van een aantal figuren en tabellen, is nog niet volledig in de definitieve stijl.

Hoofdstuk 1: Brede welvaart, het economisch en budgettair beeld

- Dit hoofdstuk geeft een feitelijk overzicht van ontwikkeling in de cijfers op het gebied van brede welvaart op basis van de Monitor Brede Welvaart van het CBS, de belangrijkste economische ontwikkelingen en van de stand van de overheidsfinanciën. Ook worden de uitgaven rondom corona, de oorlog in Oekraïne en de koopkrachtmaatregelen besproken.

Hoofdstuk 2: de ontwikkeling van de uitgaven en inkomsten

- Hoofdstuk 2 geeft een beeld van de ontwikkeling van de uitgaven in 2022 aan de hand van plafondtoetsen van de vier deelplafonds. Daarnaast wordt de onderuitputting op de verschillende begrotingen toegelicht. Ook wordt de ontwikkeling van de inkomsten in 2022 beschreven.

Hoofdstuk 3. Financieel Management

- Dit hoofdstuk beschrijft de ontwikkelingen in de financiële bedrijfsvoering van het Rijk.
- In dit hoofdstuk rapporteert het kabinet over de rechtmatigheidspercentages van het Rijk. De Algemene Rekenkamer zit midden in de controlewerkzaamheden en rapporteert over de standen in de Staat van de rijksverantwoording (SRV) medio april. Op dat moment kunnen we de definitieve rechtmatigheidspercentages opnemen in het FJR: wel is op dit moment duidelijk dat de percentages een verbetering ten opzichte van vorig jaar laten zien.
- Over het tussentijds beeld van de rechtmatigheden op basis van de uitkomsten van de controles van de Auditdienst Rijk wordt u binnenkort separaat geïnformeerd.
- De risico's en aandachtspunten in de financiële bedrijfsvoering worden in dit hoofdstuk genoemd. Aansluitend wordt stilgestaan bij initiatieven die bijdragen aan verbetering van de bedrijfsvoering, inclusief de activiteiten van de Taskforce Verbeteren financieel beheer.
- Het door de Tweede Kamer gekozen focusonderwerp 'terugkeer naar een regulier en voorspelbaar begrotingsproces' heeft plek gekregen in paragraaf 3.2.5. Hier wordt een analyse gepresenteerd over het aantal ISB's en het

beroep op artikel 2.27, tweede lid, van de Comptabiliteitswet (spoed in het belang van het Rijk).

Proces

- Behandeling in MR is voorzien op donderdag 6 april.
- Op woensdag 19 april wordt het FJR toegezonden aan de Algemene Rekenkamer. U ontvangt vrijdag 14 april de definitieve versie.
- Op maandag 8 mei wordt akkoord gegeven voor het drukken van het FJR.
- Verantwoordingsdag valt dit jaar op woensdag 17 mei.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

nota

Update FJR 2022

Directie Begrotingszaken

Persoonsgegevens

Datum

29 maart 2023

Notanummer

2023-0000080698

Bijlagen

1. FJR 2022
2. FJR 2022 Bijlagen

Aanleiding

Donderdag 6 april wordt het Financieel Jaarverslag Rijk en haar bijlagen in de ministerraad besproken. Vorige week heeft u de conceptversie FJR 2022 ontvangen. Bijgevoegd ontvangt u een update van het FJR met de verwerkte CBS-cijfers.

Beslispunt

- Stemt u in met agendering van het Financieel Jaarverslag Rijk 2022 en de bijbehorende bijlagen voor de MR van donderdag 6/4? Zo ja, wilt u het bijgevoegde MR-aanbiedingsformulier tekenen?

Vervolg proces

- De komende dagen worden enkele cijfers nog geactualiseerd en wordt nog gewerkt aan de vormgeving. Bijgevoegd FJR verzenden we donderdag 30 maart aan de Ministerraad voor behandeling op 6 april. Dit tijdpad is noodzakelijk voor tijdige aanlevering bij de Algemene Rekenkamer.
- Het FJR bevindt zich in een fase waarin, ook na de MR, doorgaans nog wijzigingen plaatsvinden. Na de MR is bijvoorbeeld het oordeel van de AR bij de jaarverslagen bekend. Dat dient nog verwerkt te worden in het FJR. Daarnaast is de opmaak, specifiek van een aantal figuren en tabellen, nog niet volledig in de definitieve stijl. Tot slot worden o.a. nog het voorwoord, de visuele samenvatting en de afkortingenlijst toegevoegd.
- De passage in 3.5.2 over financiële risico's bij juridische procedures en wordt momenteel afgestemd met juridische zaken van de departementen. Hieruit zullen mogelijk nog wijzigingen volgen.
- Bij de MR-behandeling is het gebruikelijk mandaat voor dit type wijzigingen te vragen. Voor de MR-behandeling wordt u separaat geadviseerd.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

GRAAG UITERLIJK WOENSDAG 19/4 RETOUR IVM AANBIEDEN AR.

HEDEN
TER BESLISSING
Aan
de minister

nota

Oplegnota aanbiedingsbrief FJR

Rijksbegroting
Directie Begrotingszaken

Persoonsgegevens

Datum

18 april 2023

Notanummer

2023-0000098115

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief FJR
2. FJR 2022
3. FJR 2022 Bijlagen

Aanleiding

- Jaarlijks ontvangt de Algemene Rekenkamer (AR) het Financieel Jaarverslag van het Rijk (FJR) inclusief de rekening van uitgaven en ontvangsten van het Rijk en de Saldibalans van het Rijk, de verantwoording van de centrale administratie van 's Rijks schatkist (CAR) en het bijbehorende auditrapport.
- Woensdag 19 april levert het Ministerie van Financiën deze stukken aan bij de AR.

Beslispunten

- U wordt verzocht bijgaande aanbiedingsbrief te ondertekenen, zodat het FJR 2022 met de bijbehorende stukken aan de AR kan worden verstuurd.

Toelichting

- In de Ministerraad van 6 april heeft Financiën mandaat gekregen om noodzakelijke aanpassingen door te voeren in het FJR.
- Bijgevoegd vindt u ter informatie de laatste versie van het FJR en bijbehorende bijlagen. Ten opzichte van de MR-versie is de passage over financiële risico's bij juridische procedures is aangepast. De rechtmatigheidspercentages zijn aangepast naar aanleiding van het onderzoek van de AR. Ook is de leesbaarheid (taalgebruik) en opmaak verbeterd.
- Over de categorisering van de onrechtmatigheden, die in de tabel in paragraaf 3.2.3 zijn opgenomen, vindt nog nadere afstemming plaats met de Algemene Rekenkamer. Mogelijk dat hier nog aanpassingen in worden gedaan.
- De AR stelt vervolgens een verklaring op van de in het FJR opgenomen rekening van uitgaven en ontvangsten van het Rijk en van de saldibalans van het Rijk (Comptabiliteitswet 2016, artikel 2.38).
- Binnenkort ontvangen wij de Staat van de Rijksverantwoording van de Algemene Rekenkamer. U zal hier namens het kabinet op reageren.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.